

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ,
परभणी अंतर्गत विद्यापीठाच्या विविध संशोधन
क्षेत्रावर संरक्षण भिंत बांधण्याच्या अंदाजपत्रकीय
प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : मकृवि-१२२४/प्र.क्र.१५८/७-अ,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ३०/०८/२०२४

- वाचा :-** १) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियमन, भाग-२
दि. १७.०४.२०१५.
२) नियोजन विभाग, शासन परिपत्रक क्र. ससमा-२०१०/प्र.क्र.४८/(भाग-१४)/
का.१४६१, दि. ११.०६.२०१८.
३) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम (भाग-२),
दि. २०.०९.२०१९.
४) महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषदेची, दि. १३.०२.२०२३ रोजी झालेली
१०९ वी बैठक.
५) संचालक (विस्तार शिक्षण व सासावि), महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद,
पुणे यांचे पत्र दि. २८.०३.२०२३.

प्रस्तावना :-

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी यांच्या विविध संशोधन प्रक्षेत्रावर संशोधित पिकांच्या जाती व इतर महत्त्वपूर्ण संशोधन करण्यात येते. परभणी कृषि विद्यापीठातर्गत असलेल्या विविध संशोधन केंद्राच्या प्रक्षेत्रावरील विविध संशोधनात्मक कार्यातर्गत घेण्यात येणाऱ्या विविध पिकांचे भटकी जनावरे, अज्ञात व्यक्ती, अतिक्रमण यांपासून मोठ्या प्रमाणावर नुकसान करण्यात येते. विद्यापीठाच्या प्रक्षेत्रालगत शहरांच्या विस्तारीकरणामुळे या क्षेत्रावर अतिक्रमणाचा धोका संभवतो. काही प्रक्षेत्रामध्ये बांधण्यात आलेल्या संरक्षणभिंतीमधून शिरकाव करून पिकांची नासाडी व मालमत्तेचे नुकसान करण्यात येते, परिणामी विद्यापीठाद्वारे चालू असलेल्या मौलिक संशोधन कार्यास बाधा निर्माण होत आहे.

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी विद्यापीठाच्या कापूस संशोधन केंद्र, महेबूब बाग, परभणी या संशोधन केंद्राची स्थापना सन १९१८ मध्ये झाली असून, सद्यःस्थितीत या केंद्रास १०० वर्षा पेक्षा जास्त कालावधी झालेला आहे. विद्यापीठांतर्गतचे हे सर्वात जुने संशोधन केंद्र आहे. देशी कापूस पिकावर संशोधन करणारे भारतीय स्तरावरील महत्वाचे संशोधन केंद्र म्हणून या संशोधन केंद्राची गणना केली जाते. सदर संशोधन केंद्राच्या चारही बाजूने शहराचा विस्तार झालेला असल्याने हे संशोधन केंद्र भरवस्तीत आले आहे. संशोधन केंद्राच्या प्रक्षेत्रास पूर्वी बांधण्यात आलेली संरक्षण भिंत पडलेली असून काही ठिकाणी मोठ्या प्रमाणावर कमकुवत झालेली आहे. या पडलेल्या संरक्षण भिंतीमधून भटक्या जनावरांचा शिरकाव होवून पिकांचे नुकसान होत

आहे. या संशोधन केंद्रास अतिक्रमणाचा धोका वाढत असल्याने या संशोधन केंद्राच्या प्रक्षेत्रास सिमेंट काँक्रीटची संरक्षण भित बांधणे आवश्यक आहे.

तसेच, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी विद्यापीठाच्या रेशीम संशोधन केंद्र, परभणी या संशोधन केंद्रात तुती पिकावर संशोधन करण्यात येत असून, या रेशीम संशोधन केंद्राच्या प्रक्षेत्रास संरक्षण भित नसल्यामुळे प्रक्षेत्रातील तुती लागवड क्षेत्र विकासामध्ये बाधा निर्माण होत आहे. सदर रेशीम संशोधन केंद्राच्या संशोधनात्मक कार्यामुळे मराठवाड्यातील रेशीम उद्योगास बळकटी मिळाली आहे. सदर रेशीम संशोधन केंद्रात होत असलेल्या महत्वपूर्ण संशोधन कार्यामुळे या संशोधन केंद्राच्या प्रक्षेत्रास संरक्षण भित बांधणे आवश्यक आहे.

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी विद्यापीठाच्या पशुसंवर्धन व दुग्धशास्त्र विभागात गायी, म्हैस व शेळी यांचे संवर्धन, संशोधन आणि विकासाचे कार्य केले जाते. या विभागाच्या प्रक्षेत्रास संरक्षण भित नसल्यामुळे, प्रक्षेत्रातील चारा पिकाचे मोकाट जनावरांपासून संरक्षण होण्याकरिता, या प्रक्षेत्रास संरक्षण भित बांधणे आवश्यक आहे.

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी विद्यापीठाच्या विविध संशोधन केंद्रांतर्गत सुरु असलेल्या महत्वपूर्ण संशोधनात्मक कार्याचे, संशोधीत पीकांचे व विद्यापीठाच्या मालमत्तेच्या संरक्षणासाठी संरक्षक भिती बांधणे आवश्यक असल्याने, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषदेच्या दि.१३.०२.२०२३ रोजी झालेल्या १०९ व्या बैठकीत कापूस संशोधन केंद्र, महेबूब बाग, रेशीम संशोधन केंद्र, परभणी व पशुसंवर्धन व दुग्धशास्त्र विभाग, परभणी येथील प्रक्षेत्रास संरक्षण भित बांधण्याच्या कामास मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे.

कापूस संशोधन केंद्र, महेबूब बाग, परभणी, रेशीम संशोधन केंद्र, परभणी आणि पशुसंवर्धन व दुग्धशास्त्र विभाग, परभणी येथील प्रक्षेत्रास संरक्षण भित बांधण्याच्या प्रस्तावास कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, परभणी यांनी तांत्रिक सहमती प्रदान केली आहे.

संचालक (विस्तार शिक्षण व सासावि), महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संरक्षण परिषद, पुणे यांनी संदर्भ क्र.५ अन्वये कापूस संशोधन केंद्र, महेबूब बाग, परभणी येथील प्रक्षेत्रावरील संरक्षण भित बांधकामाचा रु.९९.९० लाख, रेशीम संशोधन केंद्र, परभणी येथे संरक्षण भितीचा रु.१००.०० लाख व पशुसंवर्धन व दुग्धशास्त्र विभाग, परभणी येथे संरक्षण भितीचा रु.१००.०० लाख अशा एकूण रु.२९९.९० लाख इतक्या रकमेचा संरक्षणभित बांधकामाचा प्रस्ताव शासनास सादर केला होता. त्यानुषंगाने वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी या कृषि विद्यापीठांतर्गत कापूस संशोधन केंद्र, महेबूब बाग, रेशीम संशोधन केंद्र, परभणी व पशुसंवर्धन व दुग्धशास्त्र विभाग, परभणी येथील प्रक्षेत्रास संरक्षण भित बांधकामाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी या कृषि विद्यापीठाच्या कापूस संशोधन केंद्र, महेबूब बाग, परभणी येथील संरक्षण भितीच्या रु.९९.९० लाख रकमेच्या, रेशीम संशोधन केंद्र, परभणी येथील प्रक्षेत्रास संरक्षण भितीच्या रु.१००.०० लाख रकमेच्या व पशुसंवर्धन व दुग्धशास्त्र

विभाग,परभणी येथील प्रक्षेत्रास संरक्षण भित बांधकामाच्या रु.१००.०० लाख अशा एकूण रु.२९९.९० लाख रकमेच्या अंदाजपत्रकीय कामास खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. (सविस्तर अंदाजपत्रक सोबतच्या परिशिष्ट-१,२ व ३ नुसार राहिल).

२. अटी व शर्ती-

१. कामासाठी निविदा मागविण्याआधी सदर कामास सार्वजनिक बांधकाम विभागातील सक्षम अधिकाऱ्यांची तांत्रिक मंजूरी घेणे आवश्यक राहिल.
 २. सदरच्या कामांच्या सविस्तर अंदाजपत्रकांना मुख्य अभियंता यांची तांत्रिक मंजूरी घेण्यात यावी.
 ३. काम सुरु करण्यापुर्वी नमुना नकाशा, मांडणी नकाशा तसेच, विस्तृत नकाशास वास्तुविशारदांकडून मंजूरी घेऊन काम सुरु करावे.
 ४. सदरची कामे प्रशासकीय मान्यता किंमतीच्या मर्यादेतच पूर्ण करावीत.
 ५. सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या शासन निर्णय क्र.बीडीजी-२०१७/प्र.क्र.६०/ईमा-२, दि.०७.०७.२०१७ अन्वये कार्यवाही करण्यात यावी.
 ६. प्रत्यक्ष काम करतेवेळी पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय,दि.१०.०१.२०१४ मध्ये उल्लेख करण्यात आलेल्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.
३. याप्रित्यर्थचा खर्च "मागणी क्रमांक डी-३, २४१५ कृषि विषयक शिक्षण व संशोधन, ०१, पीकसंवर्धन,१२०, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना, (००) (०९) वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठाला सहायक अनुदान, (कार्यक्रम) (२४१५ ०१०५) ३५,भांडवली मत्तेच्या निर्मितीकरीता अनुदान" या लेखाशीर्षाखाली अर्थसंकल्पीत केलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.
४. हे आदेश, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनिमय, भाग-२, दि.२०.०९.२०१९ मधील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका-१९७८ चा भाग-पहिला, उपविभाग-पाच, महाराष्ट्र सार्वजनिक बांधकाम नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्र.१३४ नुसार प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२४०८३०१२१६०८०९०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रतिभा पाटील)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. मा.मंत्री (कृषि), कृषि व पदुम विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. महासंचालक, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे.

३. कुलगुरु/कुलसचिव, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी.
४. वितीय सल्लागार, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे.
५. विद्यापीठ अभियंता, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी.
६. नियंत्रक, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी.
७. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखापरीक्षा), मुंबई/नागपूर.
८. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
९. जिल्हा कोषागार अधिकारी, परभणी / उपकोषागार अधिकारी, परभणी, जि. परभणी.
१०. सहायक लेखाधिकारी, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी.
११. मुख्य लेखापरिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई.
१२. उप मुख्य लेखापरिक्षक (वरिष्ठ) स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई.
१३. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१४. निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१५. कार्यासन ७-अ (निवडनस्ती).

परिशिष्ट - १

(कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.मकृवि-१२२४/प्र.क्र.१५८/७-अ, दि.३०/०८/२०२४ सोबतचे परिशिष्ट)

RECAPITULATION SHEET

Name of work : Construction of RCC compound wall at Cotton Research Station, Maheboob Bagh, Parbhani under Vasantrao Naik Marathwada Krishi Vidyapeeth, Parbhani.		
Sr. No.	Particulars of work	Cost Rs.
1.	Cost of Construction Civil	8106037.00
2.	GST 18 %	1459086.66
3.	Contingency	243181.11
4.	Insurance towards labour	81060.37
5.	Technical Sanction	101325.46
	Total-	9990691.00

(प्रतिभा पाटील)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

परिशिष्ट - २

(कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.मकृवि-१२२४/प्र.क्र.१५८/७-अ, दि.३०/०८/२०२४ सोबतचे परिशिष्ट)

RECAPITULATION SHEET

Name of work : Construction of RCC compound wall at Sericulture Research Center in Sec-II Parbhani under Vasant Rao Naik Marathwada Krishi Vidyapeeth, Parbhani.		
Sr. No.	Particulars of work	Cost Rs.
1.	Cost of Construction Civil	8112799.00
2.	GST 18 %	1460304.00
3.	Contingency	243384.00
4.	Insurance towards labour	81128.00
5.	Technical Sanction	101410.00
	Total-	9999025.00
	Say Rs.	10000000.00

(प्रतिभा पाटील)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

परिशिष्ट - ३

(कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.मकृवि-१२२४/प्र.क्र.१५८/७-अ,दि.३०/०८/२०२४ सोबतचे परिशिष्ट)

RECAPITULATION SHEET

Name of work : Construction of RCC compound wall at Animal Husbandary and Dairy Science, Dept. at College of Agriculture in Sec-I Parbhani under Vasantao Naik Marathwada Krishi Vidyapeeth, Parbhani.		
Sr. No.	Particulars of work	Cost Rs.
1.	Cost of Construction Civil	8112855
2.	GST 18 %	1460314
3.	Contingency	243386
4.	Insurance towards labour	81129
5.	Technical Sanction	101411
	Total-	9999095
	Say Rs.	1,00,00,000

(प्रतिभा पाटील)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.